

Załącznik do Zarządzenia Nr 18/2020
Wójta Gminy Przytuły
z dnia 27 maja 2020 r.

RAPORT

O STANIE GMINY PRZYTUŁY

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA I CECHY GMINY	4
	A. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY PRZYTUŁY	4
	B. DEMOGRAFIA	7
	C. WŁADZE LOKALNE, GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ORAZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	8
	D. HISTORIA GMINY	9
III.	INFORMACJE FINANSOWE	11
IV.	INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	19
V.	INFORMACJA O REALIZACJI NAJWAŻNIEJSZYCH POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII W GMINIE PRZYTUŁY	22
VI.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY	38
VII.	PODSUMOWANIE	38

I. WSTĘP

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2020 poz. 713).

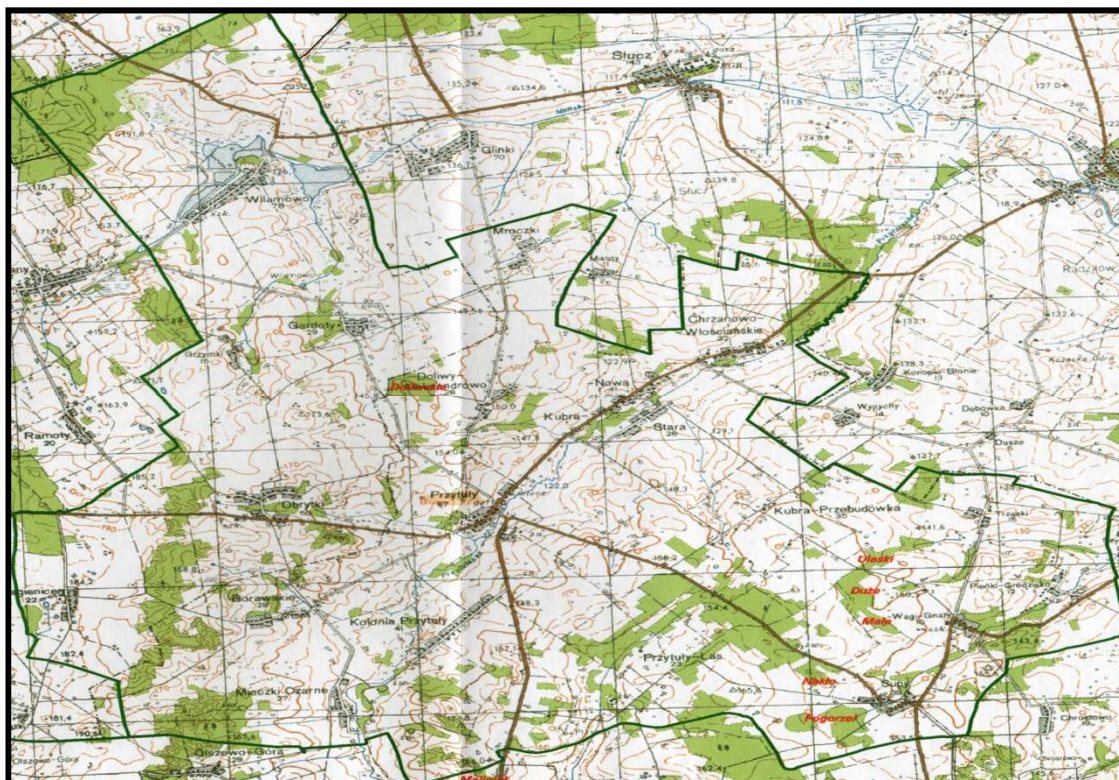
Celem przygotowania raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Przytuły.

II. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA I CECHY

A. Ogólna charakterystyka gminy Przytuły

W układzie administracyjnym Gmina Przytuły położona jest w województwie podlaskim (w jego zachodniej części), w powiecie łomżyńskim. Gmina Przytuły sąsiaduje z następującymi gminami:

- od zachodu z gminą: Stawiski,
- od południa z gminą Jedwabne,
- od wschodu z gminą: Radziłów,
- od północy z gminami: Grabowo, Wąsosz i Radziłów.

Rys. 1 Mapa Gminy Przytuły

Gmina Przytuły obejmuje obszar o powierzchni 71,18 km². Sieć osadniczą w gminie tworzy 20 jednostek osadniczych wiejskich: Bagienice, Borawskie, Chrzanowo, Doliwy, Gardoty, Grzymki, Kubra-Przebudówka, Mieczki, Mroczy, Nowa Kubra, Obrytki, Pieńki Okopne, Przytuły, Przytuły-Kolonia, Przytuły-Las, Stara Kubra, Supy, Trzaski, Wagi, Wilamowo. Większość jednostek osadniczych posiada zabudowę o charakterze zwartym. Kolonijny charakter zabudowy występuje we wsiach: Przytuły-Las i Kubra-Przebudówka.

Gmina położona jest poza ważnymi drogami tranzytowymi o charakterze drogi

międzynarodowej, międzyregionalnej i z tego powodu kolizje z zewnętrznym ruchem są znikome. Na terenie Gminy nie występują drogi krajowe. Przebiega tędy 10,2 km dróg wojewódzkich oraz 40 km dróg powiatowych. Przez gminę przebiegają dwie drogi wojewódzkie – nr 648 Stawiski – Przytuły i nr 668 Jedwabne – Przytuły – Radziłów.

Miejscowość gminna jest lokalnym węzłem o promienistym układzie dróg. W jej rejonie zbiega się 7 kierunków dróg powiatowych i wojewódzkich. Drogi te prowadzą głównie ruch docelowy i gminny. Układ komunikacyjny Gminy został podporządkowany tylko potrzebom gospodarki rolnej i historycznie ukształtowanej sieci osiedleńczej.

Infrastruktura drogowa w gminie obejmowała na 31 grudnia 2019r. 46,426 km dróg gminnych w tym:

- nawierzchni bitumicznej: 20,388 km,
- nawierzchni żwirowej: 16,622 km
- nawierzchni naturalnej (grunt rodzimy): 9,416 km.

Transport zbiorowy zewnętrzny w gminie odbywa się autobusami PKS NOVA.

Część gminy pokryta jest kompleksami leśnymi których powierzchnia wynosi 1 153 ha, co stanowi 16,20% ogólnej powierzchni gminy.

Gmina Przytuły położona jest w zlewni rzeki Przytulanki, która jest głównym ciekim w gminie. Płyne ona z południowego – zachodu na północny – wschód. Po otrzymaniu z lewej strony cieku Matlak poniżej Radziłowa uchodzi do Wissy. Przytulanka w wielu miejscach zachowała swój naturalny charakter. W czasie wiosennych roztopów lub letnich wezbrań wody rzeki występują z koryta i zatapiają położne po obu stronach użytki zielone. Cykliczne rozlewiska nie zagrażają istniejącej zabudowie mieszkaniowej i gospodarczej. Pozostałe obszary wysoczyznowe odwadniane są poprzez rowy melioracyjne. W Wilamowie występuje zespół stawów rybnych. W Bagienicach zachowały się także naturalne oczka wodne.

Gmina Przytuły to region rolniczo – hodowlany. Leży w granicach „Zielonych Płuc Polski”, jest to obszar o minimalnym stopniu zanieczyszczenia, bardzo wartościowy pod względem przyrodniczym, turystycznym. W podziale fizyczno – geograficznym obszar gminy położony jest w granicach mezoregionu Wysoczyzny Kolneńskiej oraz Kotliny Biebrzańskiej wchodzących w skład makroregionu Niziny Północnopodlaskiej.

Na ogólną powierzchnię Gminy Przytuły wynoszącą 7118 ha w użytki rolne zajmują

5692ha. Na jednego mieszkańca przypada 2,43 ha użytków rolnych.

Tab 1. Struktura użytków rolnych na terenie Gminy Przytuły

Sposób użytkowania	ha	%
Powierzchnia ogólna gminy	7118	100
użytki rolne, w tym:	5692	80,0
grunty orne	4109	72,2
Sady	9	0,2
Łąki	131	2,3
Pastwiska	1300	22,8

Z ogólnej oceny bonitacji gleb Gminy Przytuły wynika, że dominują klasy IV i V.

Tab.2. Struktura gleb wg klas botanicznych.

Grunty orne + sady			Użytki zielone		
klasa	ha	%	klasa	ha	%
I	-	-	I	-	-
II	2	0,0	II	-	-
IIIa	1	0,0	III	24	1,9
IIb	53	1,2	IV	505	40,3
IVa	667	15,2	V	548	43,7
IVb	1529	34,8	VI	173	13,8
V	1525	34,7	VIz	4	0,3
VI	593	13,5			
VIz	20	0,5			

Zdecydowanej większości użytki rolne są własnością indywidualnych gospodarstw rolnych.

W gminie Przytuły w 2019 roku funkcjonowały 811 gospodarstw rolnych.

W 2019 r. pięciu przedsiębiorców - osób fizycznych dokonało wpisu do CEIDG. Przedmiotem działalności tychże przedsiębiorców była działalność handlowa lub usługowa. W tym też okresie trzech przedsiębiorców wystąpiło o wykreślenie z CEIDG działalności gospodarczej. Obecnie aktywnych jest 44 przedsiębiorców.

B. Demografia

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. liczba mieszkanek i mieszkańców wynosiła 2118 osób, w tym 1067 kobiet i 1051 mężczyzn.

Tab.3. Wykaz ludności	
Nazwa miejscowości/ liczba mieszkańców	
Gminna Przytuły	2 118
Miejscowości	
Bagienice	76
Borawskie	62
Chrzanowo	129
Doliwy	84
Gardoty	95
Grzymki	65
Kubra-Przebudówka	139
Mieczki	90
Mroczyki	79
Nowa Kubra	133
Obrytki	171
Przytuły	188
Przytuły-Kolonia	101
Przytuły-Las	65
Pieńki Okopne	49
Stara Kubra	93
Supy	113
Trzaski	48
Wagi	87
Wilamowo	251

Liczba urodzeń i zgonów w 2019 roku :

- Liczba zgonów – 22 osoby
- Liczba urodzeń – 20 osób

Tab.4. STATYSTYKA MIESZKAŃCÓW WG WIEKU I PŁCI na dzień 2019-12-31

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	30	33	63
3	8	7	15

4-5	28	22	50
6	18	12	30
7	7	10	17
8-12	46	58	104
13-15	25	36	61
16-17	25	26	51
18	11	15	26
19-65	718	0	718
19-60	0	612	612
> 65	135	0	135
> 60	0	236	236
Ogółem	1051	1067	2118

C. Władze lokalne, gminne jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe

Rada Gminy Przytuły liczy 15 radnych.

Przy Radzie Gminy w obecnej kadencji 2018-2023 działają 3 stałe komisje:

- **Komisja Rewizyjna** – 5 radnych,
- **Komisja Rozwoju Gospodarczego, budżetu i finansów** – 3 radnych,
- **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji** – 3 radnych.

Stale komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy Przytuły. Mają istotny wpływ na politykę gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w ich sprawie. W praktyce, Rada Gminy Przytuły, na podstawie prac poszczególnych komisji, podejmowała w 2019 r. strategiczne dla gminy decyzje.

Wójtem Gminy Przytuły w obecnej kadencji jest Pan Kazimierz Ramotowski.

Gminne jednostki organizacyjne

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytułach;
- 2) Gminna Biblioteka Publiczna w Przytułach;
- 3) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Przytułach;
- 4) Szkoła Podstawowa im. Jakuba Wagi w Wagach.

Ochotnicze Straże Pożarne

Celem statutowym OSP jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom i innym zagrożeniom, udział w akcjach ratowniczych w czasie pożarów i przy likwidacji innych miejscowych zagrożeń, informowanie mieszkańców o zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz o sposobach ochrony przed nimi, rozwijanie i propagowanie wśród swoich członków kultury fizycznej i sportu oraz organizowanie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej.

Na terenie Gminy Przytuły działa 1 jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej typu „S2”, włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego: Ochotnicza Straż Pożarna w Przytułach. OSP dysponuje bazą lokalową w postaci remizy strażackiej. Na wyposażeniu jest 1 samochód bojowy i jeden lekki. W 2019 roku Ochotnicze Straże Pożarne brały udział w licznych akcjach ratowniczo-gaśniczych i gospodarczych. W głównej mierze są to wyjazdy do pożarów i do wypadków komunikacyjnych.

Organizacje pozarządowe

Program Współpracy Gminy Przytuły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2019 rok został przyjęty Uchwałą Nr IV/17/2019 Rady Gminy Przytuły z dnia 07 marca 2019 r.

D.Historia gminy

Początki wsi Przytuły sięgają pierwszej ćwierci XIV wieku. W 1422 roku Książę Janusz I nadał Kielczowa herbu Kościesza wójtostwo we wsi książęcej, która od jego imienia przyjęła nazwę Kielczewo i taka była początkowo nazywana. W 1436r. Książę Władysław wystawił akt fundacji kościoła w Przytułach, swojej książęcej wsi. W 1506 roku w Przytułach odbył się sejmik ziemi wiskiej, gdzie została zawarta ugoda między bartnikami i szlachtą wiską, zezwalająca szlachcie na wykup barci w swoich dobrach pod określonymi warunkami. Rzeka Przytulanka, która przepływa przez Przytuły, aż do 1481 roku nazywana była Kubrą.

Parafia w Przytułach jest jedną z najstarszych w powiecie łomżyńskim erygowana została w pierwszej połowie XV wieku. Pierwszy drewniany kościół spłonął w 1656 roku, drugi rozebrano w 1770 roku, a trzeci przetrwał aż do 1941 roku, kiedy to został zniszczony podczas działań wojennych. Obecny kościół pod wezwaniem Krzyża Świętego budowano w latach 1950- 1960.

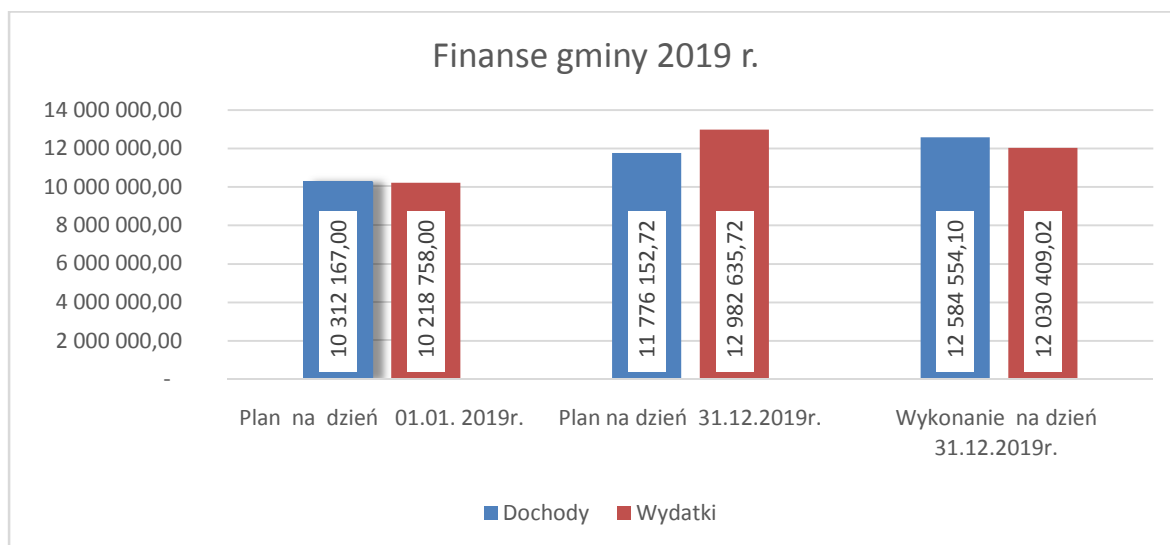
Rys. 2. Kościół parafialny w Przytułach – widok współczesny z lewej, kościół przed zniszczeniem w 1941 roku z prawej

Na cmentarzu parafialnym w Przytułach znajduje się pomnik Sybiraków - wywiezionych przemocą osób w głąb Związku Radzieckiego, a także grób symboliczny jednego z "żołnierzy wyklętych" - majora Jana Tabortowskiego "Bruzdy", którego ostatnia potyczka z MO/SB w Przytułach zakończyła się tragicznie. W 90 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości w centrum miejscowości odsłonięto obelisk upamiętniający to wydarzenie. Natomiast na cmentarzu wojkowym w Supach spoczywają żołnierze polegli w okresie I Wojny Światowej.

Do ważnych zabytków gminy należy grodzisko w Pieńkach, gdzie w XII- XIII w. znajdował się wczesnośredniowieczny gród obronny należący do systemu obronnego ziemi wiskiej oraz wiatrak holender z I ćwierci XX wieku w Doliwach, zaś najstarsze budowle w Przytułach to plebania z 1889 roku.

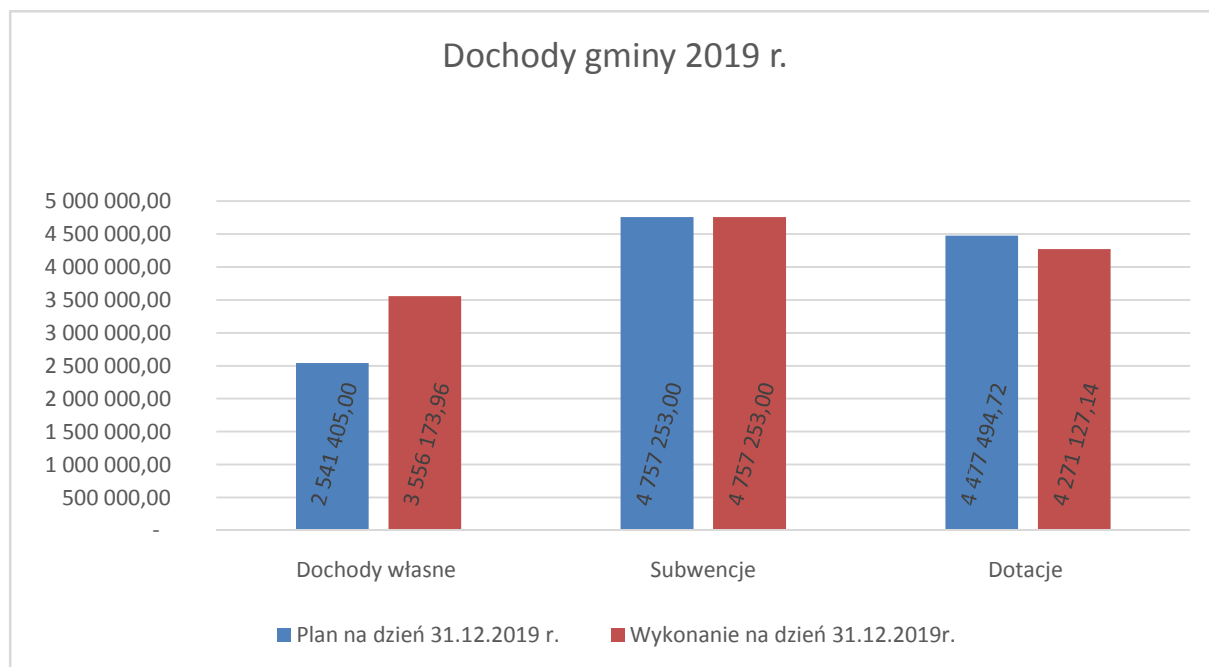
III. INFORMACJE FINANSOWE

Rys.2. Finanse gminy.

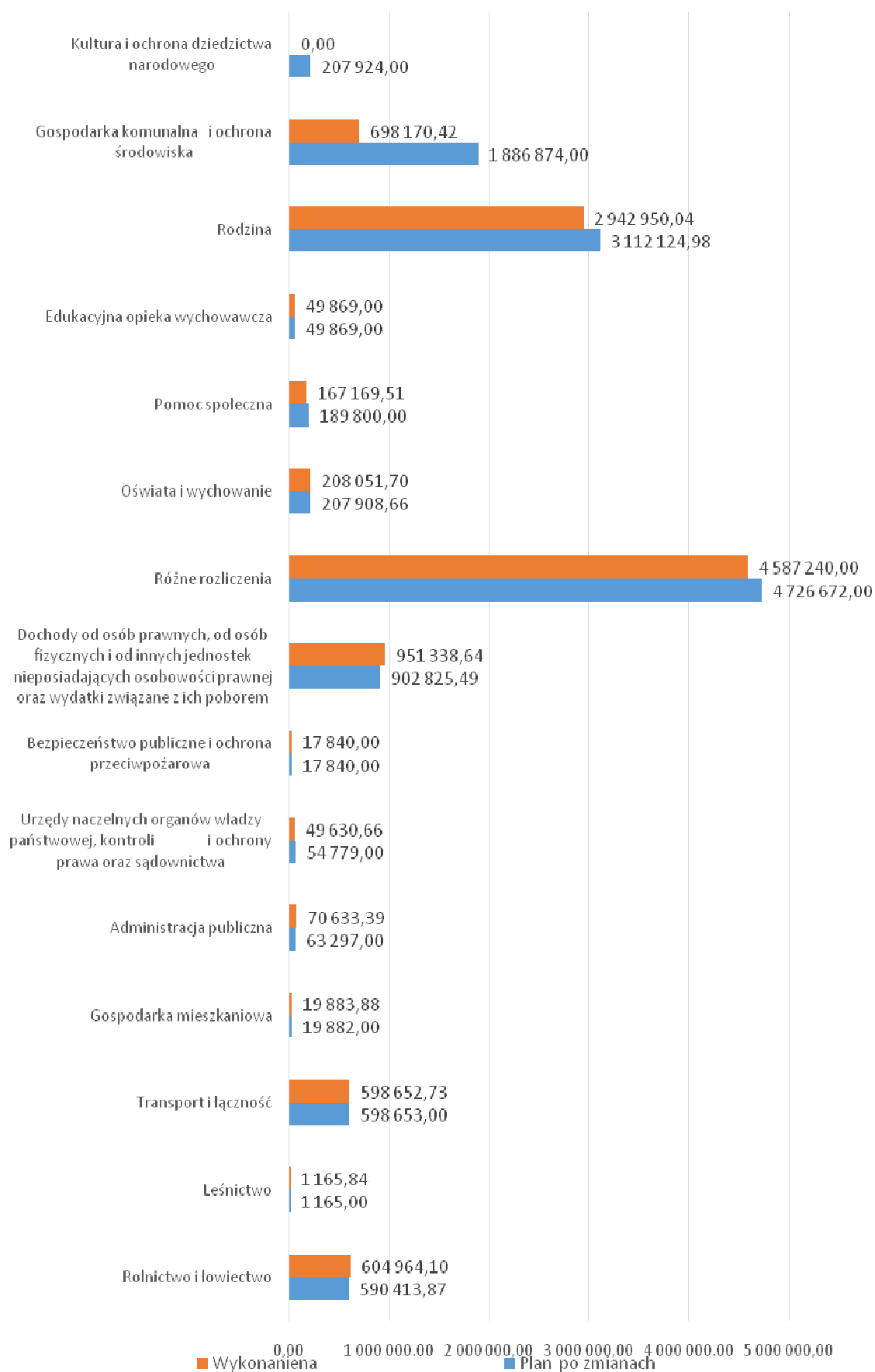

Dochody gminy

Rys 3. Dochody gminy.

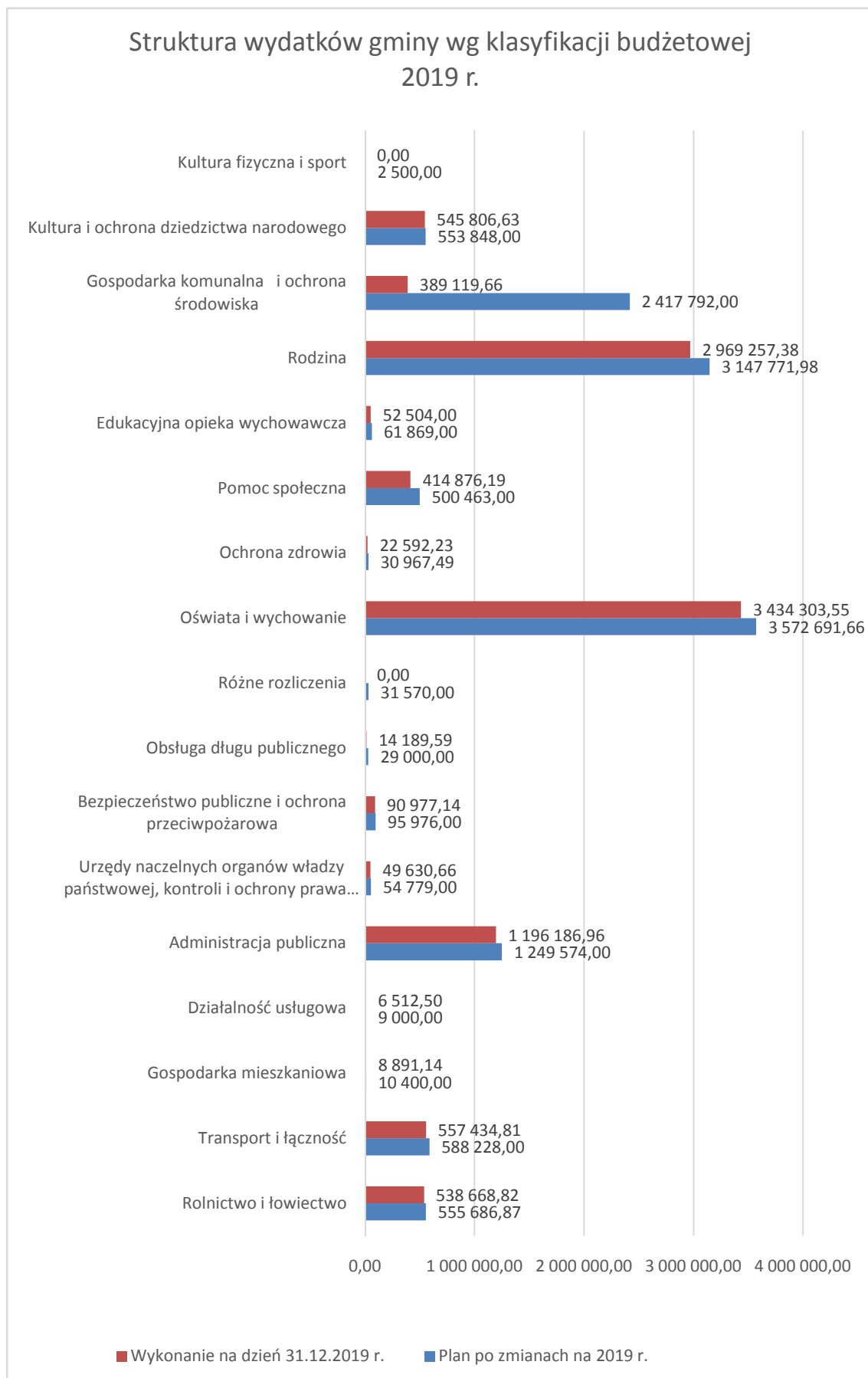

Rys.4. Struktura dochodów gminy na 2019 rok

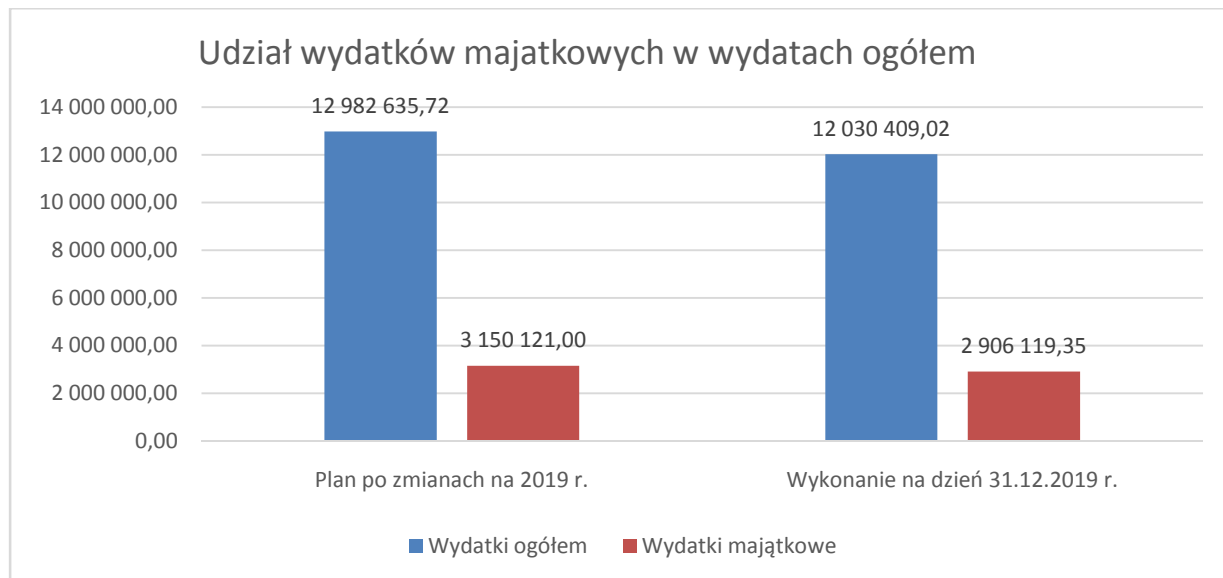
Struktura wydatków

Rys.5. Struktura wydatków.

Udział wydatków majątkowych w wydatkach gminy ogółem

Rys.6. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem.

Poziom zadłużenie gminy 2019 rok

Poziom zadłużenie gminy 2019 rok

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zadłużenie gminy wyniosło 1 220 358,88 zł. następująco wobec :

1. Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Białymstoku 248 300,00 zł na podstawie zawartej umowy kredytu z dnia 01.10.2010 roku na realizację zadań inwestycyjnych na kwotę 2 483 000,00 zł .
2. Wojewódzkiego funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku 188 058,88 zł. na podstawie umowy pożyczki z dnia 23.08.2018 roku na realizację przedsięwzięcia pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Przytułach” na kwotę 282 088,38 zł.
3. Banku Spółdzielczego w Jedwabnem 784 000,00 zł na podstawie umowy z dnia 17.10. 2019 r. na wyprzedzające finansowanie zadań z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej na zadanie pn. „Energia odnawialna dla mieszkańców Gminy Przytuły”

Środki zewnętrzne

Dotacje otrzymane do budżetu w 2019 roku :

691 680,13 zł. – środki z Funduszu Dróg Samorządowych na finansowanie zadania pn.

„Przebudowa drogi gminnej Nr 104626B we wsi Stara Kubra, gm. Przytuły” (realizacja zadania w 2021r.),

355 371,51 zł. - środki z Funduszu Dróg Samorządowych na finansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej Nr 104630B Doliwy-Nowa Kubra, gm. Przytuły” (realizacja zadania 2020r.),

104 825,91 zł. - środki z Funduszu Dróg Samorządowych na finansowanie zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej we wsi Obrytki, gm. Przytuły” (zadanie zakończono w 2020r.),

560 000, 00 zł. – środki z państwowych funduszy celowych jako środki na dofinansowanie zakupu samochodu strażackiego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Przytułach (Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku – 380 000,00 zł; Komenda Główna Straży Pożarnej – 150 000,00 zł; Krajowy System Ratownictwa Gaśniczego - 30 000,00 zł.)

207 924,00 zł. – dotacja ze środków budżetu Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 na dofinansowanie zrealizowanego w 2018 r. zadania pn. „Budowa budynku usługowego z przeznaczeniem na świetlicę wiejską w miejscowości Wilamowo, gm. Przytuły”

562 851,85 zł. – I transza dotacji ze środków budżetu Unii Europejskiej na dofinansowanie zadania pn. „Energia odnawialna dla mieszkańców Gminy Przytuły” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

6 267,00 – umowa na dofinansowanie kosztów zadania pn. ”Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Przytuły” ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, zawarta 19.10.2018r.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych /majątkowych

Wykonanie wydatków inwestycyjnych – wyniosło 2 906 119,35 zł. co stanowi 24,16 % wydatków ogółem. Wydatki poniesiono na realizację następujących zadań:

- przygotowanie dokumentacji projektowej pod budowę otworu rozpoznawczo eksploatacyjnego na terenie stacji wodociągowej w m. Nowa Kubra – 8 673,58 zł,
- odszkodowania za grunty pod drogi gminne w m. Obrytki i m. Wilamowo – 588,00 zł,
- opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej w m. Chrzanowo na kwotę 13 022,10 zł,

- opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi dojazdowej do pól w m. Nowa Kubra na kwotę 7 329,40 zł,
- zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Przytułach – 770 000,00 zł,
- opracowanie dokumentacji projektowej termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Wagach – 1 270,00 zł,
- opracowanie dokumentacji projektowej budowy placów zabaw i siłowni w m. Przytuły, Wilamowo i Nowa Kubra – 11 278,20 zł.
- opracowanie dokumentacji projektowej budowy boiska wielofunkcyjnego i placu zabaw w m. Wagi – 4 989,50 zł.
- instalacja kolektorów słonecznych dla mieszkańców Gminy Przytuły – 2 023 554,57 zł,
- opracowanie dokumentacji projektowej montażu instalacji fotowoltaicznej na obiektach użyteczności publicznej na terenie Gminy Przytuły – 17 220,00 zł,
- budowa placu manewrowego przy budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Wilamowo w kwocie 48 194,00 zł.

Dochody z majątku

Tab.5. Dochody z majątku gminnego.

Dochody z majątku gminy	Plan po zmianach na 2019 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2019 r.	Wykonanie planu w %
Najem składników majątku	20 124,00	20 379,38	101,27
Oplaty za użytkowanie działek gminnych	17 500,00	17 659,19	100,91
Dzierżawa terenów łowieckich	1 165,00	1 207,49	103,65
Ogółem	38 789,00	39 246,06	101,18

Wydatki na jednostki organizacyjne w gminie:

- 1/Szkoła im. Jana Pawła II w Przytułach – 1 984 048,71 zł.
- 2/Szkoła Podstawowa w Wagach – 818 501,11 zł.

3/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytułach – 3 279 662,83 zł.

4/ Urząd Gminy Przytuły – 5 948 196,37 zł.

Wydatki na ochronę zdrowia

1/ Przeciwdziałanie alkoholizmowi 8 814,42 zł.

2/ Dofinansowanie zajęć rehabilitacji leczniczej - 13 800,00 zł.

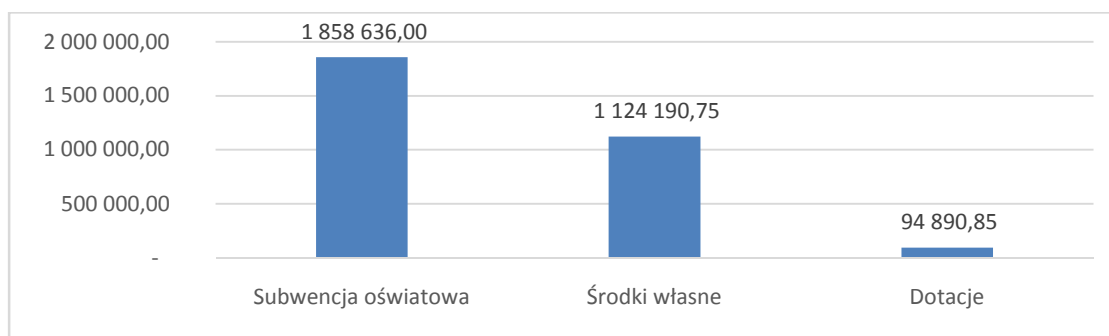
Wydatki na oświatę

Tab.6.Wydatki.

_Forma kształcenia	Wydatki na dzień 31.12.2019 r.
Szkoły Podstawowe	2 181 003,21
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	147 899,64
Inne formy wychowania przedszkolnego	189 264,44
Gimnazja	134 655,81
Dowożenie uczniów do szkół	247 744,19
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	8 728,82
Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	74 441,16
Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych	47 252,23
Zapewnienie uczniom prawa bez bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	17 248,83
Pozostała działalność	29 479,27
RAZEM	3 077 717,60

Wydatki na oświatę w 2019 roku wyniosły 3 077 717,60 zł. zostały sfinansowane z subwencji oświatowej w wysokości 1 858 636,00 zł.; dotacji w wysokości 94 890,85 zł. oraz ze środków własnych w wysokości 1 124 190,75 zł.

Rys.7. Finansowanie oświaty.

Biblioteka

Wydatki na utrzymanie biblioteki w formie dotacji wyniosły 71 751,74 zł.

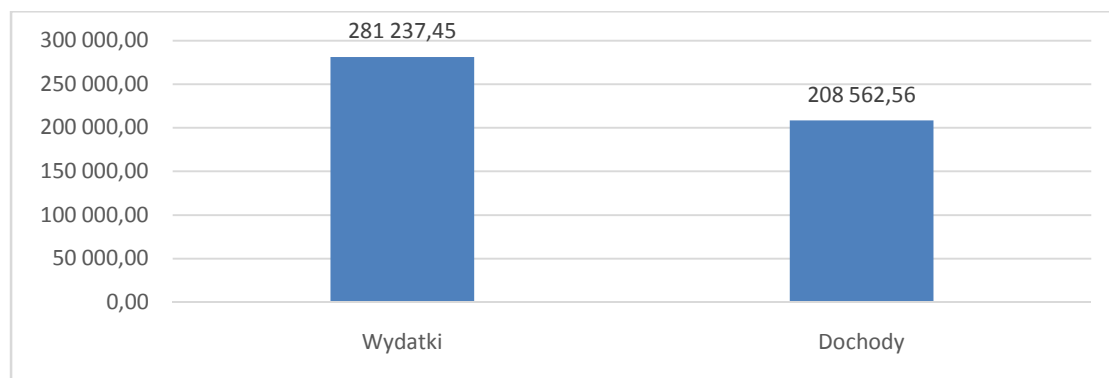
Odpady komunalne

Wydatki na gospodarkę odpadami komunalnymi wyniosły w 2019 roku 281 237,45 zł.

Dochody zostały zrealizowane w wysokości 208 562,56 zł.

Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 12 514,41 zł. w tym odsetki 169,00 zł.

Rys.8. Gospodarka odpadami 2019.

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

GRUNTY GMINY I MIENIE KOMUNALNE na rok 2019

Powierzchnia gruntów gminnych Gminy Przytuły w roku 2019 wynosi 276,2068 ha. Największy udział w powierzchni Gminy mają drogi gminne.

Szczegółowe dane na temat własności gruntów przedstawia zamieszczona poniżej tabela.

Lp.	Nazwa wsi	Pow. ogółem (ha)	Drogi gminne (ha)	Grunty użyteczności publicznej (kopalnie) (ha)	Grunty w użytkowaniu wieczystym (w ha)		Grunty w trwałym zarządzie (ha)	Grunty użytkowane przez gminę, nierozdysp.	Grunty pod szkołami (ha)	Grunty rolne (ha)	Inne tereny (ha)	Grunty dzierzawione na podstawie umowy (ha)
					Osoby prawn.	Osoby fizyczne						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Bagienice	4,4675	4,2428								0,2247	
2	Borawskie	7,8927	6,7729							1,0963	0,0235	
3	Chrzanowo	6,7351	4,8862	1,7221							0,1268	
4	Doliwy	3,9641	3,3536								0,0998	0,5107
5	Gardoty	4,7959	4,7959									
6	Grzymki	3,2910	3,2910									
7	Kubra	5,4664	5,0209	0,4455								

	Przebudówka											
8	Mieczki	11,3447	10,2226	0,2776							0,8445	
9	Mroczyki	3,4228	3,0481								0,3747	
10	Nowa Kubra	6,2440	2,6621	0,6013							2,9806	
11	Obrytki	12,4540	10,9952	1,4588								
12	Pieńki Okopne	3,4763	3,4763									
13	Przytuły	10,4753	3,6006	0,5455			0,7868		0,4674		0,5000	4,5750
14	Przytuły Kolonia	8,7580	6,9977	0,1325							0,4343	1,1935
15	Przytuły Las	3,0956	3,0956									
16	Stara Kubra	9,7820	7,7604								2,0216	
17	Supy	6,1524	6,0581								0,0943	
18	Trzaski	4,1190	2,6591								1,4599	
19	Wagi	4,7377	3,3989				0,8594				0,4794	
20	Wilamowo	17,4289	14,8597						0,8260		1,1740	0,5692
	RAZEM	138,1034	111,1977	5,1833			1,6462		1,2934	1,0963	10,8381	6,8484

Tab. 7. Gminne grunty na koniec 2019 roku.

ZASÓB MIESZKANIOWY GMINY

Na początku 2019r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował następujące mieszkania:

- W miejscowości Wagi są 4 lokale po 52m² , łącznie 208,00 m². Zamieszkały jest 1 lokal o pow. 52m², niezamieszkałych jest 3 lokale o łącznej pow. 156m².
- W budynku Szkoły Podstawowej w Przytułach , przy ul. Lipowej 28 znajduje się 6 lokali, w tym zamieszkałe 4, niezamieszkałe 2.

Łącznie 10 lokali o łącznej powierzchni 564,40m², w tym 4 lokale socjalne (3 w Wagach, 1 w Przytułach o łącznej pow. 232,30m².)

Gmina Przytuły wykonuje wszelkie drobne remonty lokali mieszkalnych i budynków , w których się one znajdują w zakresie na jaki pozwalają środki finansowe przeznaczone na te cele w budżecie gminy.

W roku 2017-2019 Gmina Przytuły wykonała następujące prace:

- wymiana dachu w budynku Szkoły Podstawowej w Przytułach,
- termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Przytułach,
- remont dachu w budynku Szkoły Podstawowej w Wagach

Gmina Przytuły nie sprzedawała w 2019 r. lokali mieszkaniowych i nie planuje w kolejnych latach zbycia lokali. Ewentualna sprzedaż lokali, które okażą się zbędne do celów prawidłowego gospodarowania zasobami lokalowymi Gminy Przytuły odbędzie się zgodnie z zasadami zawartymi w Uchwale Rady Gminy Przytuły Nr XXIX/99/09 z dnia 17 listopada 2009r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania, obciążania nieruchomości, oraz ich wydzierżawiania i najmu na okres dłuższy niż 3 lata.

V. INFORMACJA O REALIZACJI NAJWAŻNIEJSZYCH POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII W GMINIE PRZYTUŁY

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Dokumentem określającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Przytuły jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytuły (Uchwała Nr IX/37/03 Rady Gminy Przytuły z dnia 22 lipca 2003 roku, zmieniona Uchwałą Nr XVII/115/2017 Rady Gminy Przytuły z dnia 16 lutego 2017 roku w sprawie: uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytuły).

W 2019r. wpłynęło 9 wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy, 2 wnioski o wydanie decyzji celu publicznego.

W 2019r. wydano 18 decyzji o warunkach zabudowy lub ich zmieniającą.

PROGRAM ROZWOJU LOKALNEGO GMINY PRZYTUŁY NA LATA 2015– 2020

Program rozwoju lokalnego gminy jest podstawowym dokumentem realizującym politykę rozwoju gminy zgodnie z Ustawą z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, który określa cele i priorytety rozwoju społeczno – gospodarczego gminy i realizuje politykę rozwoju w oparciu o strategię i dokumenty programowe.

Program rozwoju lokalnego określa misję jej rozwoju, wytycza cele i porządkowane im priorytety. Realizacja dokumentu powinna przede wszystkim trwale zapewnić wysoką jakość życia społeczności lokalnej przy zachowaniu unikalnych walorów środowiska przyrodniczego. Do określenia misji rozwoju i celów strategicznych niezbędna była diagnoza stanu istniejącego, czyli ocena najważniejszych warunków rozwoju gminy oraz jej potrzeb.

Program rozwoju lokalnego gminy jest dokumentem programowym określającym zasady i kierunki długofalowej koncepcji rozwoju. Formułując cele i priorytety, wskazuje ona dziedziny koncentracji wysiłku rozwojowego i pożądane tendencje zmian, które powinniśmy wspierać i promować, aby uzyskać kreślony efekt. Program rozwoju lokalnego przez cały czas realizacji będzie podlegał monitorowaniu.

Monitorowanie Programu Rozwoju Lokalnego Gminy Przytuły w 2018 roku polegało na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji finansowych i statystycznych dotyczących wdrażania w/w Programu w kontekście zgodności z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Monitoring informował o postępie realizacji i efektywności wdrażanych projektów. Komisje Rady Gminy, jako zaangażowane w proces oceny, opiniowały merytorycznie poszczególne zadania inwestycyjne realizowane w ramach Programu Rozwoju Lokalnego w 2019 roku.

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY PRZYTUŁY

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Przytuły opracowany został w 2015 roku i przyjęty uchwałą nr VIII/42/2015 Rady Gminy Przytuły z dnia 22 października 2015 roku.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Przytuły jest dokumentem strategicznym, który koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Istotą Planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisje gazów cieplarnianych.

Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Przytuły jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach na terenie gminy, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym dwutlenku węgla, umożliwi to określenie obszarów największej emisji aby następnie dobrać działania służące jej ograniczeniu.

Podstawą oszacowania wielkości emisji jest zużycie energii finalnej oraz paliw w kluczowych obszarach gospodarczych gminy:

- Transporcie,
- Budynkach pozostających w zarządzie gminy,
- Oświetleniu ulicznym,
- Budynkach mieszkalnych,
- Przemśle i usługach.

Poprzez zużycie energii się zużycie przez użytkowników końcowych:

- Paliw opałowych (na potrzeby grzewcze pomieszczeń i budynków),
- Paliw transportowych,
- Ciepła systemowego,
- Energii elektrycznej.

Dzięki uchwaleniu PGN gmina ma możliwość ubiegania się o dofinansowanie szeregu działań ujętych w planie, w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY PRZYTUŁY NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ DO 2024 R.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Przytuły na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r. przyjęty został uchwałą nr XVIII/124/2017 Rady Gminy Przytuły z dnia 30 marca 2017 roku. Dokonano w nim oceny stanu środowiska na terenie Gminy Przytuły w określonych obszarach inwestycyjnych takich jak: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleba, gospodarka odpadami, zasoby przyrody.

Obecnie największym zagrożeniem w Polsce jest zanieczyszczenie powietrza powodujące zjawisko tzw. smogu.

W zakresie ochrony powietrza w Gminie Przytuły głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest tzw. antropogeniczna. Emisja ta wynika z działalności człowieka. Innymi ze źródeł zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy jest emisja niska z gospodarki komunalnej. Maja na nią wpływ zarówno kotłownie, jak i indywidualne paleniska domowe czy jednostki gospodarcze.

Stan powietrza atmosferycznego na terenie Gminy Przytuły można ogólnie określić jako dobry. W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w wyniku prowadzenia komunalnej gospodarki ciepłej wyróżnić można dwa kierunki działań:

- poprzez modernizację budynków mieszkalnych oraz publicznych,
- modernizację bądź przebudowę systemów ogrzewania – szczególnie dotyczy to małych kotłowni i indywidualnych palenisk domowych.

Można przyjąć, że w 2019 roku jakość powietrza na terenie gminy nie uległa istotnym zmianom, jednak ze względu na podjęte działania termomodernizacyjne oraz ciągłe poprawy nawierzchni dróg stan powietrza uległ poprawie.

Na terenie Gminy Przytuły głównym źródłem hałasu jest ruch drogowy oraz w niewielkim stopniu działalność przemysłowa, której uciążliwość ma charakter lokalny o niewielkim zasięgu. Spowodowane to jest przede wszystkim wciąż wzrastającą liczbą pojazdów. Na stopień uciążliwości tras komunikacyjnych wpływ mają takie czynniki jak: natężenie ruchu, struktura

pojazdów, prędkość ich poruszania się oraz rodzaj i stan techniczny nawierzchni, który często jest niezadawalający. Wskazane powyżej działania w zakresie przebudowy i remontów dróg wpływają również na ograniczenie emisji hałasu.

Na terenie Gminy Przytuły do głównych źródeł mogących emitować promieniowanie elektromagnetyczne są linie przesyłowe, stacje transformatorowe oraz anteny nadawcze stacji bazowych telefonii komórkowej. Pole elektromagnetyczne nie stanowi obecnie większego zagrożenia. Normy na terenie gminy nie są przekroczone.

Gospodarka wodno-ściekowa

Teren Gminy Przytuły nie jest skanalizowany. Na terenie gminy brak jest także gminnej oczyszczalni ścieków. W 2019 roku, według danych GUS, było 242 zbiorników bezodpływowych i 156 oczyszczalni ścieków. Gmina nie posiada w pełni uregulowanego systemu kanalizacji deszczowej. Najpoważniejszy problem stanowi odwodnienie dróg, przede wszystkim powiatowych i gminnych, z których wody deszczowe odprowadzane są głównie do przydrożnych rowów, stanowiąc istotne zagrożenie dla czystości wód podziemnych i powierzchniowych. Należy podkreślić fakt, iż wraz z rozbudową i modernizacją lokalnych dróg prowadzone są jednocześnie prace nad odwodnieniem tych dróg. Na terenie Gminy Przytuły w 2019 r. – według danych GUS – 100 % ludności korzystało z wodociągów. W tym roku zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wynosiło 69,93 m³.

Gleby i gospodarka odpadami

Rolnictwo na terenie Gminy Przytuły nie odgrywa istotnej roli w zanieczyszczaniu gleby. Zjawiska niewłaściwie prowadzonej gospodarki rolnej powodującej negatywny wpływ na stan środowiska występują jedynie lokalnie i nie wpływają na jakość gleb. Na terenie Gminy Przytuły usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych świadczy MPO Spółka z o.o. z siedzibą ul. 42 Pułku Piechoty 48 w Białymstoku. Firma została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego. Miejsce zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania: Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Czartorii.

Akcja selektywnego odbioru odpadów komunalnych prowadzona jest na terenie Gminy Przytuły już od wielu lat. Na terenie Gminy Przytuły segregacja prowadzona jest w systemie workowym i w specjalnych pojemnikach na odpady zmieszane. Odpady padłych zwierząt przekazywane są uprawnionym odbiorcom odpadów na podstawie zawartych umów. Mieszkańcy

Gminy Przytuły mogą bezpłatnie przekazywać odpady komunalne do PSZOK, zlokalizowanego przy ul. Supskiej 10. Na terenie Gminy Przytuły prowadzona jest w wyznaczonych miejscach zbiórka baterii, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz przeterminowanych leków, strzykawek oraz igieł.

Celem nadrzędnym nowelizacji przepisów jest zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowisko odpadów. W tym celu gminy zostały zobowiązane do osiągnięcia wysokich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydane w 2019 r.

W 2019 r. Wójt Gminy Przytuły nie wydał decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zasoby geologiczne

Na terenie gminy Przytuły nie ma znaczących złóż kopalin, jednak konieczne jest podejmowanie przez władze gminy działań mających na celu zapobieganie nielegalnej eksploatacji tych niewielkich złóż, która mogłaby doprowadzić między innymi do pogorszenia stanu środowiska na tych obszarach.

Tab. 8. Złóża zasobów geologicznych na terenie Gminy Przytuły.

Lp.	Nazwa złóża	Stan zagospodarowania złóża	Zasoby geologiczne bilansowe	Zasoby przemysłowe	Ilość wydobytej kopaliny w 2019 r.
Złóża piasku i żwiru – tys. t					
1	Pieńki Okopne*	R	123,674	-	800,00

Objaśnienia do tabeli

R – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo   * - złoża zawierające piasek ze żwirem

PLAN OCHRONY PRZED SZKODLIWOŚCIĄ AZBESTU I PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY PRZYTUŁY NA LATA 2012-2032

Usuwanie wyrobów z azbestem na terenie gminy prowadzone jest od 2012 roku od tegoż roku realizowany jest „Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Przytuły na lata 2012-2032 wraz z inwentaryzacją” (uchwała nr XIX/95/12 Rady Gminy Przytuły z dnia 29 listopada 2012 roku). Gmina Przytuły pozyskuje dotacje celowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku na realizację programu. Gmina Przytuły składa wnioski o dofinansowanie w imieniu osób fizycznych.

WODOCIĄG GMINNY

Długość czynnej sieci wodociągowej na początku 2019r. wynosiła 75,1 km i nie zmieniała się w ciągu roku. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 100% mieszkańców. Łączna liczba czynnych przyłączy wodociągowych na początku 2019r. wynosi 460 i nie zmieniała się w do dnia 31.12.2019r.

Rys. 8. Sieć wodociągowa w Gminie Przytuły

Opieka Społeczna i zadania zrealizowane w 2019 roku

Zgodnie z art.2 ust.1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytułach funkcjonuje od 22 kwietnia 1990 r. – został utworzony Uchwałą Nr 37/X/90 Gminnej Rady Narodowej w Przytułach z dnia 22 kwietnia 1990 r. Rodzaj, forma i rozmiar świadczeń udzielonych w 2019 r. były odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Stan zatrudnienia na koniec 2019 r. w Ośrodku wynosi 5 osób tj. kierownik, 2 pracowników socjalnych, na ¼ etatu – księgowa GOPS, która na pozostałe 3/4 etatu obsługuje program rodzina 500+ oraz asystent rodziny.

W 2019 wydanych było 219 decyzji administracyjnych, z czego:

- świadczenia rodzinne – 119 dec.
- f-sz alimentacyjny – 3dec.
- zasiłki okresowe – 29 dec.
- zasiłki celowe i pomoc w zakresie dożywiania –50dec.
- program 500+ - 11 dec.
- ubezpieczenia zdrowotne -2 dec
- Domy Pomocy Społecznej -3dec.
- zasiłki stałe – 2 dec

W roku 2018 rozpoczęliśmy realizację nowego świadczenia tj. Świadczenie „Dobry Start”. W roku 2019 złożonych zostało 135 wniosków w tym 12 drogą elektroniczną. Wyplacono na 242 dzieci kwotę 72.600 zł. Przyznanie świadczenia nie wymagało wydania decyzji administracyjnej.

Łączna kwota wydatkowanych pieniędzy zgodnie z decyzjami to kwota 2.959.023,28 zł. łącznie z opłacanymi składkami na ubezpieczenie zdrowotne oraz emerytalno-rentowe za niektóre osoby uprawnione.

W roku 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytułach udzielił pomocy dla 42 osób tj. dla 32 rodzin z 95 osobami w tych rodzinach.

W ramach zadań własnych OPS udzielił następujących form pomocy:

- zasiłki stałe pobrało 2 osoby na kwotę 15.480 zł.
- zasiłki okresowe pobrało 16 osób na kwotę 38.365 zł.
- posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole otrzymało 9 dzieci na kwotę 8.428 zł. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” - 23 osób otrzymało zasiłki celowe na kwotę 44.120 zł., pomocy rzeczowej w ramach tegoż programu udzielono dla 2 osób na sumę 3850 zł. Dwie osoby otrzymały wsparcie w formie specjalnego zasiłku celowego na kwotę 1000 zł. Zdarzeń losowych typu huragan, ulewne deszcze, susza - nie było.

GOPS realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. W roku ubiegłym koszt świadczeń rodzinnych łącznie z opłacanymi składkami emerytalno - rentowymi oraz zdrowotnymi za osoby do tego uprawnione kształtował się na poziomie 789.743,98 zł. z czego wypłacane były:

- zasiłki rodzinne wraz z następującymi dodatkami:
  - a) z tytułu urodzenia dziecka,
  - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
  - c) samotnego wychowywania dziecka,
  - d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
  - e) rozpoczęcia roku szkolnego,
  - f) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (w tym na dojazdy do szkoły i zamieszkiwanie w miejscowości, w której znajduje się szkoła).

oraz zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne a także specjalny zasiłek opiekuńczy

- g) dodatek tytułu urodzenia dziecka – 8.000 zł. . zaś jednorazowa zapomoga – 11.000 zł.
(dla porównania na terenie naszej gminy z becikowego skorzystało w 2018 roku 19 dzieci, np. w 2015 r. -25 dzieci na kwotę 25 000 zł.)

W ramach świadczeń rodzinnych wypłacaliśmy świadczenia rodzicielskie a ich łączny koszt w 2019 roku wyniósł 15.110,30 zł.

Roczny koszt świadczenia z funduszu alimentacyjnego to kwota 19.900 zł. . Stan należności dłużników z funduszu alimentacyjnego łącznie z należnymi odsetkami wynosił na koniec 2019 r. - 288.022,56 zł. w 2016 r. - 183.430 zł. , na koniec 2017 r. -226.324,86 zł, zaś w 2018 r. zadłużenie na 31.12.2018 r. wynosiło 255.100,93 zł. W 2019 roku dłużnicy zwrócili za pośrednictwem komornika kwotę 11.964,09 zł. która to kwota stanowi głównie zadłużenie na poczet należnych odsetek. tj. 11.363,68 zł. - przekazana do budżetu państwa zaś kwota 600,41 zł. - dochód gminy

Od kwietnia 2016 r. GOPS rozpoczął realizację nowego zadania jakim jest program 500+. Program ten cieszył się i cieszy nadal dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców. W roku 2019 wypłaciliśmy 1.857.003,80 zł. w 2018 r. z tego tytułu wypłaciliśmy kwotę 1.837.311,50 zł. W roku 2017 r. świadczenie 500+ wypłacono na kwotę 1.941.182,40 zł.

Wszystkie świadczenia pieniężne wypłacane były zgodnie z decyzjami administracyjnymi wydanymi przez naszą jednostkę.

Ważnym zadaniem wykonywanym przez nasz GOPS były zadania związane z procedurą Niebieskiej Karty tj. przemocą w rodzinach. Kilkakrotnie w ciągu roku odbywały się posiedzenia grup roboczych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego, na których omawiano sprawy każdej rodziny dotkniętej przemocą, ustalano plan pracy oraz efekty pracy. Efekty pracy są widoczne a na koniec 2019 roku pozostały 2 Niebieskie Karty. Rodziny korzystają ze wsparcia osób i instytucji pomocowych a także stosują się do zaleceń osób pracujących z poszczególnymi rodzinami. Zależy nam na tym, aby w rodzinach z terenu naszej gminy tej przemocy było jak najmniej.

Na realizację zadań przez GOPS z budżetu wojewody otrzymaliśmy dotację w kwocie 2.940.272,31 zł. co stanowi 95,48% natomiast z budżetu gminy na świadczenia pomocy społecznej wydatkowano kwotę 139.318,74 zł tj. 4,52 % ogółu wydatkowanych środków na te świadczenia.

Wzorem lat ubiegłych w roku 2019r. realizowaliśmy zadania z zakresu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Realizując ten program osoby potrzebujące fachowego wsparcia i pomocy kierowane są do Ośrodka Profilaktyki i Uzależnień w Łomży . W Ośrodku pracują psycholodzy i terapeuci którzy swoją wiedzą i doświadczeniem wspomagają uzależnionych w leczeniu . Ośrodek zajmuje się leczeniem uzależnień zarówno od alkoholu jak też od narkotyków i różnych środków psychotropowych . W 2019 r. z pomocy placówki z Gminy Przytuły skorzystało 17 osób, w tym 3 kobiety oraz z Oddziału Terapii Uzależnienia od alkoholu 2 osoby. W ramach programu działa

także Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych która przeprowadza rozmowy motywujące do podjęcia leczenia z osobami uzależnionymi, może kierować wnioski do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Łomży o przymusowe leczenie. Osoby które mają problem z różnego typu uzależnieniem mogły korzystać z pomocy psychologa w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży. Młodzież szkolna z naszej gminy w ramach profilaktyki uzależnień uczestniczy w spotkaniach z funkcjonariuszami Policji. Organizowane są także wakacyjne wyjazdy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży na letni wypoczynek. Od czerwca 2014 r. wydajemy karty dla dużych rodzin z naszej gminy na podstawie których to kart osoby je posiadające mogą korzystać lub już korzystają z różnych przywilejów. Ta forma wsparcia dla rodzin cieszy się także zainteresowaniem i zgłaszają się kolejne rodziny, w których rodzi się trzecie dziecko. Od roku bieżącego Karty Dużych Rodzin wydawane są dla wszystkich rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu troje lub więcej dzieci.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Gminy Przytuły w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych). W związku z powyższym, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytułach określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- prowadzenie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- realizacja wsparcia dla osób wymagających pomocy;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki w stosunku do osób i rodzin szczególnie narażonych na popadanie w ubóstwo(w tym planowane jest kontynuacja zatrudnienie w 2020 roku asystenta rodziny),
- rozpowszechnianie informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy w obszarze polityki społecznej, a także na temat instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych oferujących pomoc;

- zauważalne jest zapotrzebowanie mieszkańców na różne formy wsparcia finansowego.

Realizując wszystkie zadania kierowaliśmy się i zawsze będziemy kierowali się dobrem mieszkańców naszej gminy i starali się aby nasza praca była realizowana sumiennie i rzetelnie a zarazem zgodnie z obowiązującymi przepisami.

OŚWIATA I EDUKACJA

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku 2019.

Stan organizacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2018/2019 obrazuje tabela nr 9, a w roku szkolnym 2018/2019 tabela nr 10.

Tab. 9. Stan organizacji szkół podstawowych w tym z klasami gimnazjum w roku szkolnym 2018/2019.

	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Szkoła Podstawowa w Wagach	4	35	8	3	2	0	6	8	3	2	3
2.	Szkoła Podstawowa w Przytułach	9	152	24*	11	15	10	27	15	18	24	8
	-Klasa Gimnazjum	1	16	-	-	-	16	-	-	-	-	-
	Razem	14	203	32	14	17	26	33	23	21	26	11

* w tym 13 – 5-latków

Ponadto w Gminie w roku szkolnym 2018/2019 funkcjonowały 2 Punkty Przedszkolne: w Przytułach i Wagach, do których uczęszczało łącznie 46 dzieci w wieku 3-5 lat. Dla jednego dziecka prowadzone były zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze.

Tab. 10. Stan organizacji szkół podstawowych w tym z klasą gimnazjum w roku szkolnym 2018/2019.

	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:											
				0	0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		
1	Szkoła Podstawowa w Wagach	4	37	-	6	7	3	2	0	6	8	3	2		
2.	Szkoła Podstawowa w Przytułach	10	167	16*	21	11	10	15	10	27	15	18	24		
	Razem	14	204	16	27	18	13	17	10	33	23	21	26		

*w tym 15 – 5-latków, 1-4-latek

W roku szkolnym 2019/2020 funkcjonują 2 Punkty Przedszkolne: w Przytułach i Wagach, do których uczęszcza łącznie 34 dzieci w wieku 3-5 lat.

W roku szkolnym 2018/2019 w gminnych szkołach podstawowych, w tym z klasą gimnazjum prowadzonych przez Gminę pracowało 35 nauczycieli , 7 pracowników administracji i obsługi. Stan zatrudnienia w poszczególnych placówkach obrazuje tabela Nr 11, a w roku 2019/2020 tabela nr 12

Tab. 11. Zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2018/2019

Wyszczególnienie		Zatrudnienie		w tym:			
				nauczyciele		pozostali	
		etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
1.	Szkoła	23,76	29	18,76	24	5	5

	Podstawowa w Przytułach z klasą Gimnazjum						
2.	Szkoła Podstawowa w Wagach	8,83	13	7,33	11	1,5	2
Razem		32,59	42	26,09	35	6,5	7

W każdym z Punktów Przedszkolnych zatrudniony był nauczyciel i opiekun. W obu Punktach Przedszkolnych zatrudnieni są dodatkowo nauczyciele wspomagający do dzieci z niepełnosprawnością.

Tab. 12. Zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2019/2020

Wyszczególnienie		Zatrudnienie		w tym:			
				nauczyciele		pozostali	
		etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
1.	/Szkoła Podstawowa w Przytułach	24,88	29	19,88	24	5	5
2.	Szkoła Podstawowa w Wagach	8,89	12	7,39	10	1,5	2
Razem		33,77	41	27,27	34	6,5	7

W każdym z Punktów Przedszkolnych zatrudniony jest nauczyciel i opiekun .

Stopniem zawodowym nauczyciela dyplomowanego w roku szkolnym 2018/2019 legitymowało się 21 nauczycieli, a w roku 2019/2020 17 nauczycieli.

Stypendia socjalne

Zgodnie z dyspozycją art.90b i art.90m ustawy o systemie oświaty wspomagano uczniów w formie stypendiów szkolnych . Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych, klasy gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych, którzy zamieszkują na terenie Gminy. Tabela Nr 5 pokazuje liczbę przyznanych stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych w roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020 z wyszczególnieniem typów szkół, w których uczniowie pobierali naukę.

Tab. 13 Stypendia szkolne

Lp.	Wyszczególnienie		Stypendium szkolne 2018/2019	Zasiłki szkolne 2018/2019	Stypendium szkolne 2019/2020	Zasiłki szkolne 2019/2020
1.	Liczba wniosków		68	3	72	-
	Liczba wniosków pozytywnie załatwionych - ogółem		68	3	72	-
	w tym odnoszących się do uczniów:	szkół podstawowych	35	1	42	-
		gimnazjów	4	1	-	-
		szkół ponadgimnazjalnych	29	1	30	-
		innych	-	-	-	-

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Na terenie gminy Przytuły obsługę biblioteczną mieszkańcom zapewnia Gminna Biblioteka Publiczna.

Przedmiotem działania placówki jest gromadzenie, opracowywane, przechowywanie i ochrona materiałów bibliecznych oraz obsługa użytkowników z tereny gminy. Biblioteka służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury.

Księgozbiór na dzień 31 stycznia 2019r. wynosił 12464 woluminów.

Tab. 14. Księgozbiór w Gminnej Bibliotece Publicznej na 2018 rok

Rodzaj	Ilość
Literatura dla dorosłych	6318 wol.
Literatura dla dzieci	4493 wol.
Literatura inna	1353 wol.

Biblioteka zakupiła ogółem 241 woluminy w tym :

- środki samorządowe – 1743 wol.
- dotacja (Ministra Kultury)– 67 wol.

Na zakup książek wydano ogólnie – 6400 zł w tym :

- środki samorządowe – 4600 zł
- środki z dotacji – 1800 zł.

Biblioteka wyposażona jest w program biblioteczny Mak+.

W bibliotece są 4 komputery przeznaczone dla czytelników z dostępem do Internetu.

OCHRONA P. POŻAROWA W GMINIE PRZYTUŁY W 2019 W ROKU

Na terenie gminy Przytuły działa jedna jednostka Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP Przytuły) typu „S”-tj. z samochodami pożarniczymi/w tym 1 w KSRG/

Jednostka OSP dysponuje następującym sprzętem do działań ratowniczo-gaśniczych:

- samochód pożarniczy średnie -1 szt.
- samochód lekki -1 szt.
- łódź ratownicza wraz z przyczepką -1 szt.
- sprzęt hydrauliczny ratownictwa drogowego -1 kpl.
- motopompy pływające -1 szt.
- motopompa szlamowa -1 szt.

- torby ratownictwa medycznego -1 szt.
- piła do cięcia stali i betonu -1 szt.
- radiotelefony samochodowe -2 szt.
- aparaty oddechowe -4 kpl.
- Terminal GSM -1 szt.
- Defibrylator -1 szt.

oraz piły mechaniczne do drewna, radiotelefony przenośne, czujniki bezruchu, agregaty prądotwórcze, wyposażenie do ratownictwa wodnego itd.

Powyższy jak i inny sprzęt wykorzystywany był w licznych interwencjach i wyjazdach gospodarczych. Poza akcjami ratowniczo-gaśniczymi OSP zabezpieczały inne uroczystości i imprezy gminne i lokalne.

Pozostałe zadania.

W 2019r. wykonano dokumentację projektową dla następujących inwestycji:

Tab.15. Inwestycje planowane.

Lp.	RODZAJ INWESTYCJI	KOSZT ZADANIA
1	Przebudowa gminnej drogi dojazdowej do pól we wsi Nowa Kubra	7329,40
2	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w miejscowości Wagi	4989,50
3	Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej w Gminie Przytuły	17220,00
4	Wykonanie otworu rozpoznawczo-eksploatacyjnego SW2A i likwidacji otworu studziennego SW2 na terenie stacji wodociągowej położonej na gruntach w miejscowości Nowa Kubra, gm. Przytuły	8673,58
5	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w miejscowościach: Przytuły, Wilamowo i Nowa Kubra	4478,20
6	Przebudowa drogi gminnej Nr 161000B Chrzanowo-Mikuty	13022,10

VI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY

Rada Gminy Przytuły w roku 2019 podjęła 47 uchwał, z czego 26 podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

W 2019 r. Rada Gminy Przytuły obradowała na 6 sesjach zwyczajnych. Wszystkie podjęte przez Radę Gminy Przytuły uchwały zostały w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia ich podjęcia, przekazane do organów nadzoru jakimi są – w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Podlaski, a w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku.

Największa liczba podjętych w 2019 r. uchwał dotyczyła sfery okołobudżetowej, w tym m.in.: zmian budżetu Gminy Przytuły na 2019 r., zmian wieloletniej prognozy finansowej.

VII. PODSUMOWANIE

W ciągu ostatnich lat na terenie Gminy Przytuły zaszły bardzo duże zmiany w zakresie zabezpieczenia potrzeb mieszkańców poprzez zrealizowane inwestycje, które wpłynęły na poprawę komfortu życia, pracy i nauki. Wszystkie te działania były możliwe dzięki wysiłkom włożonym w pozyskiwanie funduszy zewnętrznych i gospodarne korzystanie ze środków budżetowych.

W roku 2019 wykonaliśmy część zadań i zapoczątkowaliśmy kolejne projekty i inwestycje. W sposób strategiczny i przemyślany dążymy do realizacji swoich planów, starając się jednocześnie pamiętać o utrzymaniu urokliwego, wiejskiego charakteru naszej gminy.

Wójt Gminy Przytuły

(-) Kazimierz Ramotowski